

- [Facebook](#)
- [Twitter](#)
- [RSS Feed](#)

Søg på en bog

Search

- [Anmeldelser »](#)
- [Artikler »](#)
- [Podcasts »](#)

Nyhedsbrev:

Email

Tilmeld!

- [Om LitteraturNu](#)
- [Redaktion & Skribenter](#)
- [Kontakt](#)

Synes godt om 66 personer synes godt om dette. [Opret en profil](#) for at se, hvad dine venner synes godt om.

Copyright 2015 · LitteraturNu · All Rights Reserved

↻

Af [Johanne Holm](#) | 15. maj 2020

‘HAVET / Ars Topiaria’ anmeldelse: Et flabet ‘vi’ fortæller om tremastede skonnerter og tranlamper. Og pludselig ringer telefonen.

Lars Frosts HAVET er eklektisk-elegant søfartsromantik. Jeg indtog bogen småklukkende og skævtmilende og lod mig hensætte til en svunden nautisk storhedstid, da der var rigtige sømænd M/K til; fordrukne, forliste, hørende sømænd, til de store eventyrs tid da narhvalstænder var enhjørningehorn... Når man er færdig vil man selv til søs.

Lars Frosts maritime højsang, HAVET, er en skøn bog. Ganske ubesværet slår han lugen op til et rum i mig, som jeg havde glemt eksisterede, hvor alle mine maritime barnedrømme åbenbart lever i bedste velgående. Sinbad Søfareren, Titanic, Skatteøen, Homers Odysseé og så videre. Lars Frost samler diverse søfartsrelaterede elementer til en eklektisk maritimkolorit, en rigtig ørehænger af de bedste nautiske hits, eller sagt lidt anderledes, han påkalder den længsel som ethvert ungt sind har kendt, længslen efter at sige “til helvede med det hele!” og stikke til søs!

Vi befinder os i en ubestemt præ-industriel mytisk tid. Måske 1700-tallet, for der er tremastede skonnerter og tranlamper. Eller måske det tidlige tyvende århundrede, for lægerne foretager frenologiske opmålinger af en morders kranium og lysekronen kører på gas. Men folk hedder Pia og Ulla. Og pludselig ringer telefonen. Jeg giver hurtigt op på at ville tidsbestemme og giver mig hen. Jeg lader mig transportere rundt i et sløret univers, hvor både skib og sejlroute (Færøerne, så pludselig Middelhavet! Så Caribien?) muterer og ændrer skikkelse for øjnene af mig, mens detaljerne, som porcelænsknapperne på en nær-druknet professor står knivskarpt frem. Ja, måske er bogen faktisk skrevet udelukkende for at få lov at skrive disse artefakter frem?

Vi følger Pia, der forlader sin gård og muligvis sin forlovede og går ombord på en tremastet skonnert. I næste kapitel får vi Kaptajnens hvervelshistorie. Så lægger skibet til kaj. Geologen stiger på, vi får indblik i hans videnskabelige passion gennem nogle besyngende opremsninger af stenenes latinske navne, så er vi til søs igen. Efter dette princip skrider bogen frem; nye folk kommer til, man går i land, undersøger havnens folk og fæ, stikker til søs igen. Undervejs opstår diverse mindeværdige tildragelser; en krig, et anatomisk teater, en saunagus. Bogen er fortalt som et kollektivt vi, der altså konstant forøges, som besætningen vokser, fra kaj til kaj. Det er et kækt og flabet ‘vi’. Et råbende, lidt dumt, men også herligt sansende og til tider følsomt ‘vi’. Her, i en barok have, møder besætningen Kunstnerinden, havens gartner, sammenkrøben under en busk med saksen fremme.

“Hun sværmer for skønheden.

Og Skønhedens idealer!

Nuvel.

Vi sværmer for dette og vi sværmer for hint – vi er også sværmere! – bekender vi.

Men nok på en anden måde – siger hun.

Og det indrømmer vi, det har hun nok ret i. På en anden måde, end hun er. Det er ganske vist. (...)

MEN: Vi søger ikke desto mindre skønheden i alt og i det mindste!

(...)

-Af de vilde Kræfters Chaos kan fremblomstre en ny Skønhed! fejlciterer vi.

Men dét er følelsen, vi bærer på.”

Sproget er både agilt og overdådigt. Det er fuld af ekstra ting; kursiver, udråb, linjer der ekspliciterer noget som allerede er sagt, arkaiske udtryk som ‘at ride ad gårde’, latinske, franske, engelske lånefraser, og så videre. Alligevel bliver sproget aldrig overlæst, men er altid elegant. Teksten udtrykker med hele sin sprogdragt en lethed, en ubesværelighed, en vellyst ved selve ordene. Jeg får illusionen af, at det har været enormt sjovt og let at skrive.

Glæden ved genstandene // Genstands-fetichisme

I bogen banker der et varmt hjerte for kuriøse genstande. En smukt udskåret dragkiste, en gasdreven lysekroner, en frodig køkkenhave som trædes under føde af sultne soldater og mange flere. Af Frosts kollektive ‘vi’ beskrives disse genstande altid med en barnlig begejstring. Og dette greb er efter min mening lidt af en genistreg. Ofte er det sådan i science fiction såvel som i historiske romaner, at forfatteren planter disse her fremmedlegemer i teksten, nogle kuriøse artefakter, der skal vise os at vi befinder os i en anden tid: Hestekareter, Rich’s kaffeerstatning eller flyvende biler. Nuvel. Vi læsere standser selvfølgelig op. Vi vil se nærmere på den pudseløjerlige genstand. Men hovedkarakteren, som jo bestemmer hvor læseren må kigge hen, interesserer sig aldrig en skid for den mærkelige genstand. For hende er den jo en del af hendes naturlige habitat. Det er som om forfatteren siger: Bare gå lige forbi og lad som om du ikke har set den! For vi må da endelig ikke ødelægge virkelighedsillusionen.

Men Frost gør det modsatte, han lader os være en del af besætningens ‘vi’, som altså går måbende gennem rum, de ikke vidste, de fandtes, eller nydelsesfuldt oplever barokke haver og så videre. Det er en befrielse at få lov til at trippe over fremmedlegemerne! At henrykkes! Hvorfor må man aldrig det?

Linea Maja Ernst, litteraturanmelder ved Weekendavisen, ønskede sig af 2020ernes bogudgivelser mere ubetinget naturglæde, flere botaniske hyldestdigte i 2020erne. Og det får vi her! Hallelujah! Blandt meget andet.

Han hylder det nørdede menneske: Geologen! Træudskæreren! Selskabsdamen og Professorens. Samtidig mærker vi, at han aldrig føler andet for den enkelte, end den momentvise tilfredshed, en samler kan føle, når hun holder sit samlerobjekt op, inden hun vender blikket mod et andet eksemplar. Frost prøver ikke at skjule at han er dukkeføreren: Han indlægger små omkvæd: Geologens forhold til stenene er det samme som Kaptajnens forhold til sit tidligere hverv som træudskærer. Altså: Vi er

alle ens. Vi er repræsentanter for Menneskeheden. Han hylder Typerne, men på en demokratisk måde. Og han er aldrig vrængende, som han var det i Skønvirke.

Men han anlægger et olympisk perspektiv på Mennesket, i alle dets afskygninger. Disse mærkværdige mennesker, deres opfindelser og alt det, de nu tager sig til. Det er morsomt! Og ikke ukærligt. Det er her, han vinder mig. Min yndlingsbog er Anna Karenina. Denne præference afslører, at jeg påskønner visse konservative romandtyper, og sætter pris på at blive grebet af en fortælling befolket med komplekse karakterer i komplekse situationer. Og jeg hader nihilisme. Jeg snuser mistænksomt i alle regibemærkningerne. "Hm. Hvad mener forfatteren med det? Er han misantrop?" Mången en veldekoreret, velskrevet bog har jeg forkastet på denne ene baggrund: Mistanken om misantropi. Såkaldte "hudfletninger" eller "demaskeringer" af mennesket, fylder mig med harme. Nok om det. Lars Frosts indstilling af linsen, er fugleperspektivisk, distanceret, han står i et satirisk forhold til sine karakterer. Jeg var lige ved at skrive, at skulle jeg have et kritikpunkt, var det dette:

Det er en æstetisk fortælling. Karaktererne er flade Tintin-agtige typer, og jeg er ligeglad med hvad der sker med dem. Men det gør faktisk ikke noget, at bogen er båret af stemning og æstetik. Tintin-univers er både festligt og venligt. Jeg har overgivet mig.

Bogens slutning er overraskende blød, og jeg kan ikke undgå at læse den som en selvbiografisk foreløbig lille tak til 'havnen' / 'hjemmet' hvad end det så måtte være. Det kollektive 'vi' er skiftet ud med en jeg-fortæller, der er gået i land. Slutningen stikker ud, men jeg erklærer den for nuttet og sympatisk.

Frosts skib er ikke et konkret skib, men syntesen af alle skibe til alle tider. Således indeholder HAVET alle – lad os være store i slaget og sige – den vestlige civilisations romantiske forestillinger og eksotiserende klicheer om havet og livet til søs, i et lille prosadigt. En tredjedel inde i bogen, skrev jeg en note til mig selv. Jeg skrev sådan her:

"HAVET er sludrende, fjollet, dejlig, minimalistisk og eventyrlig på samme tid. Og let. Men ikke dum, slet ikke dum. Hvordan kan den være alt det?"

- Tidspunkt: 22. april 2020
- Forfatter: Lars Frost
- Titel: Havet / Ars Topiaria
- Sider: 184
- Pris: 249,95
- Forlag: Gyldendal
- ISBN: 9788702296358

Nyeste anmeldelser i kategorierne [Roman](#).

- [REDAKTIONENS HELTE: SYLVIA PLATH](#) · 22-05-2020
- [En samtale om Penge på Lommen](#) · 02-03-2020
- [Gennem mandens øjne – Liv Nimand Duvå ROSENREGLER](#) · 18-12-2019
- [Virkeligheden, udvidet – Kristín Eiríksdóttir ELIN, DIVERSE](#) · 21-11-2019
- [Noveller til tiden før jorden \(måske\). går under – Lauren Groff FLORIDA](#) · 30-10-2019

Læs også